

Kovács Oszkár

A képen a bátyám, Kovács Oszkár látható, a katonai szolgálata alatt a magyar hadseregben, ahol szakaszvezető rangja volt. A kép valószínűleg a frontra való kivitele előtt volt készítve. Oszkár a szüleinknek küldi a képet, a kép hátán az van írva: 'Szeretettel adom szüleimnek, apám születés napod alkalmával'. Az első világháborúban szakaszvezető volt apám [Székely]Udvarhelyen, majd fogságban volt hat évig Harkovban. Ott megismerkedett egy orosz zsidó nővel, egy Vulfovic leánnyal, nem tudom a másik nevét, ő az édesanyám testvére. Apám hogy szabó volt, a tiszteknek biztosan dolgozott, és akkor megengedték, hogy megnősüljön, kapott lakást. Lett egy fiuk, Oszkár, ott született Oroszországban 1919-ben vagy 1920-ban. Aztán a bátyámnak az anyja meghalt. A leánytestvére, Vulfovic Róza -- az édesanyám --, mikor apám megkapta a papírt, hogy jöhet haza, a gyermeket nem engedte, hogy elhozza. Hogy ne adja oda a kislányt, hozzáment apámhoz. 1922-ben

össze is házasodtak Apám anyámnak bemondott, hogy ez van, az van [Bözöd]Újfaluban, úgy hozta el anyámat, közben mikor jöttek [megérkeztek], nem volt semmi. Utána még született három gyerek, a nagyobbik Kovács Béla 1922-ben, mikor jöttek, útközben az anyám terhes volt már vele, aztán a lánytestvérem, Eszter 1925-ben [Bözöd]Újfaluban. Iker volt a leánytestvérem, a testvére fiú volt, csak a fiú meghalt születéskor. Én pedig 1927-ben születtem, én voltam a legkisebbik. Anyám nem érezte hogy a nagyobbik bátyám nem édesfia. Akkor tudta meg a bátyám, hogy nem édesanyja, mikor leszerelt a katonaságtól -- valaki megmondta. Addig nem volt semmi probléma, örökké küldte a csomagot a katonaságba. Mind a két bátyám úgy jártak iskolába, se írka, se könyv, semmi. A hét osztályt kijárták [Bözöd]Újfaluban. Béla és Oszkár olyan tanulók voltak, hogy első. A magyar időben Oszkár Erdőszentgyörgyön volt segédkereskedő. Oszkár le volt akkor már szerelve, volt az orosz fronton egy évig [kb. az 1942-43-as években], légnyomást kapott, és leszereltették. Egész bent volt Moszkváig, aztán leszereltették. A gazdáját Karácsonyinak hívták, egy magas [rangú] magyar tiszt volt, elmenekült, mielőtt bejöttek az oroszok. Ez olyan 1944-ben volt. Nagy üzlet volt, és a kulcsot elvitte a gazdája, a bátyám ott maradt egy kicsi szobában. Betörték a németek, a konyhában mulattak, volt ott egy zongora, a gazdájának volt zongorája, volt egy nő, az is odament. A németek be voltak állva az autóval, amikor én lementem a bátyámhoz, Erdőszentgyörgyre. Bátyámnak a szobájában volt egy katona. Mondom: 'Itt van egy fiatalember valahol.' Azt mondja: 'Benn van egy nővel, zongoráznak?' Mondom a katonának, hogy hívja ki. Ő már nem megy, ő már nem mer. Az is el volt fogva, magyar katona volt, mert nem volt semmi derékszíja, semmi. Hanem bementem én a konyhába, ott mulattak, és így köszöntem: 'Heil Hitler!' Volt ott egy olyan vastag fa balta, és a német elkezdte ütni a lábamat. Én nem húztam magamat kifelé, hanem kiáltottam a bátyámnak, hogy 'Oszkár, gyere ki, mert ütnek agyon'. Akkor kijött, de már kék voltam, úgy megverték, úgy sírtam, hát mi voltam, tizenöt-tizenhat éves [17 éves volt. -- A szerk.], és akkor odajött a bátyám, és azt mondta: 'Ereszd el -- ugye jól tudott németül --, ereszd el, mert az öcsém.' Akkor a katona így megveregette a vállamat, hogy bocsánat, mert azt hitte, hogy 'spion'. Elég az hozzá, megfogta a kezemet az a német, odavitt az autóhoz, és adott két doboz cigarettát és három nagy csokoládét. Mert anyámért hogy búsultam, hát nekifogtam cigarettázni. Háború után Oszkár üzletet nyitott, kereskedő volt [Bözöd]Újfaluban egészen 1947-ig. Mindenfélét árult, cukrot és ezt-azt. Járt be ide, [Maros]Vásárhelyre, innen szerezte az árut. Vette pénzért a diókat, azt a jófajta diót, olyan nagyokat, éjjel törtük meg -- még a zsebemet is megraktam dióval -- , és hozta be, és kapott mindenféle árut a dióbéért. Annyi áruja volt, nem sokat állott az áruja. Jól ment neki, volt kocsmája is. Hanem aztán a kocsmája az örökké tele volt. Később Oszkárnak nagy funkciója volt, gestionar [üzletvezető] volt, jól ment az üzlet, beruházta magát bútorral, mindennel, egyszer csak valami hiányzott, és el kellett adjon mindent, mert ha nem, bezárták volna. Tudja, hogy hogy van, nem elég ennyi, hanem kell több. Ez úgy 1948--1955-ig el. Elkötöztek aztán Kolozsvárra, onnan Aninoasára [Aninósza bányatelepre], Petrozsény mellett, ott volt üzletes. Ott született egy leányka, Kovács Ildikó. Bátyám ott halt meg, ötvenegy éves volt.